26T LOPH

অতি চন উদেব নিয়া ঃ.

(a) Which of the following statements is correct Rigition will

2016 - গুলুছ ভাই টোনক ভাষ্যান

LOGIC & PHILOSOPHY

(i) induction is concerned only with formal truth.

Full Marks: 100

Pass Marks: 30

(ii) Induction is a process of generalisation. Sousdance

Time: Three hours

Assure with the conclusion of an induction tollows necessarily from its

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

আগমনৰ সিদ্ধাও ইয়াৰ আশ্ৰয়বাকাবোৰ্ষ পৰা অনিবাৰ্যভাৱে নিঃসূত হয়।

(b) In which of the following Kinds of middenion, there is inductive lean?

White courts from the ?

নিলোভ আগন্তন প্রকাৰসমূহৰ কোনটোত আগননাম্মক জাঁপ থাকে?

দ্ৰাক্ষণ হৈছে ঘটনাৰ আবিছাল যাৰ নিৰ্বাচন হৈছে ঘটনাৰ নিৰ্বাচন নিৰ্বাচন

1. Give very short answer:

21≘21×1nber of pages—16

এও মুক্ত প্ৰতি চিন্দু প্ৰতি চমু উত্তৰ দিয়া ঃ .

(a) Which of the following statements is correct?

নিম্নোক্ত কোনটো উক্তি শুদ্ধ ?

LOGIC & PHILOSOPHY

(i) Induction is concerned only with formal truth.

আগমন কেৱল আকাৰগত সত্যতাৰ লগত জড়িত।

(ii) Induction is a process of generalisation.

আগমন হৈছে এক সামাণ্টীকৰণৰ প্ৰণালী।

(iii) The conclusion of an induction follows necessarily from its premises.

The figures in the margin indicate fair margin indicate for the questions.

আগমনৰ সিদ্ধান্ত ইয়াৰ আশ্ৰয়বাক্যবোৰৰ পৰা অনিবাৰ্যভাৱে নিঃসৃত হয়।

(b) In which of the following kinds of induction, there is inductive leap?

নিম্নোক্ত আগমনৰ প্ৰকাৰসমূহৰ কোনটোত আগমনাত্মক জাঁপ থাকে?

(i) Perfect induction

পূর্ণ আগমন

(ii) Analogy Insultance about the is can be desired observation সাদৃশ্যমূলক অনুমান

(iii) Direct verification of a hypothesis can be duti-

His was an experiment, one cannot pass from the effect to the

ঘটনা সংযোজন

(iv) Induction by parity of reasoning per plant বুক্তি সাদৃশ্যানুমান

(c) "All men are religious." — Is this proposition analytic or synthetic?

(/) Fill in the blank:

"সকলো মানুহ হয় ধার্মিক।" — এই বচনটো বিশ্লেষক নে সংশ্লেষক?

ৰাক্ষেণ্ড প্ৰণালী এটাটোৰ কৰে কাৰ্য্য বা ক'বনৰ পুৰ্বজ্ঞানৰ

- (d) "Cause and effect are events in time." Is it a quantitative mark of causation?
 - "কাৰণ আৰু কাৰ্য দুয়োটাই বিশেষ সময়মত সংঘটিত ঘটনা।" এইটো কাৰণৰ পৰিমাণগত লক্ষণ হয় নে?
- (e) Which of the following statements is correct?

ill Direct ye ification of a hypothesis can be done by observation

নিম্নোক্ত কোনটো উক্তি শুদ্ধ?

(i) Experiment is finding a fact and observation is making one.

পৰীক্ষণ হৈছে ঘটনাৰ আৱিস্কাৰ আৰু নিৰীক্ষণ হৈছে ঘটনাৰ সৃষ্টি।

vaniana III 2 (ii) Observation succeeds experiment. reliefor delotellante নিৰীক্ষণৰ স্থান পৰীক্ষণৰ পিছত। (iii) College the following statement statement for the built of the college of t (iii) In an experiment, one cannot pass from the effect to the cause. পৰীক্ষণত কাৰ্যৰ পৰা কাৰণ নিৰ্ণয় কৰিব পৰা নাযায় (নেটা প্ৰচিটা (৩)) Fill in the blank: "All men are religious." - is this proposition analytic थाली ठाँरे श्रवन केवा है विकास कार्य कार्य कार्य केवा है जाउसी तरह Mill's paradox of induction is said to commit the fallacy of esti (d) "Capac and effect are events in time," con lait, a quantitative mark মিলৰ আগমনাভাসত দোষ ঘটিছে। of causation? "কাৰণ আৰু ক্ৰম দিয়োটাই বিশেষ সময়য়ত সংঘটিত ঘটনা।" - এটাটো কাৰণৰ পৰিমাণগত

Which of the following is correct? *(g)*

> avir felonWhich of the following statements is correct 2 নিম্নোক্ত কোনটো শুদ্ধ ?

(i) Direct verification of a hypothesis can be done by observation (y) Experiment is finding a fact and observation is making one.

র ক্রেছে ক্রেছে কেনটো উন্তি এন গ

কেৱল নিৰীক্ষণৰ দ্বাৰাহে কোনো প্ৰকল্পৰ প্ৰত্যক্ষ সত্যাপন কৰিব পাৰি।

(ii) Direct verification of a hypothesis can be done by observation or experiment.

কোনো প্ৰকল্পৰ প্ৰত্যক্ষ সত্যাপন নিৰীক্ষণ নাইবা পৰীক্ষণৰ দ্বাৰা কৰিব পাৰি।

(iii) Direct verification of a hypothesis can be done by experiment only.

१ किंको शामिता ।

ক্ৰিত্ৰ পৰীক্ষণৰ দ্বাৰাহে কোনো প্ৰকল্পৰ প্ৰত্যক্ষ সত্যাপন কৰিব পাৰি।

(h) Does the method of residues require previous knowledge of the cause or effect for its application?

পৰিশেষ প্ৰণালী প্ৰয়োগৰ বাবে কাৰ্য বা কাৰণৰ পূৰ্বজ্ঞানৰ দৰকাৰ হয় নে?

িপ্রস্তি ট কর্মার স্কাল প্রতিক্রন ল ।

2. State and a canon: "The canon in the following canon: "The canon is the canon in the canon is the canon is

"Nothing is the cause of a phenomenon which is known to be the cause of a different phenomenon."

নিম্নোক্ত সূত্ৰটোৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত পৰীক্ষণমূলক প্ৰণালীটোৰ নাম লিখা ঃ

"কোনো এটা ঘটনাক যদি কোনো কাৰ্যৰ কাৰণ বুলি জনা যায়, তেনেহ'লে সি আন কাৰ্যৰ কাৰণ হ'ব নোৱাৰে।"

3. Define analogy with suitable example. steamore eldeline e 1+1=2

method of difference is a method of experiment and the method of difference is a method of observation." — Is it correct?

"অন্বয়ী প্ৰণালী পৰীক্ষণৰ প্ৰণালী আৰু ব্যতিৰেকী প্ৰণালী নিৰীক্ষণৰ প্ৰণালী।" — কথাষাৰ শুদ্ধনে?

(iii) Direct verification of a hypothesis can be done by experiment

- (k) Who did introduce the "theory of pre-established harmony"?
 "পূর্বস্থাপিত শৃঙ্খলা মতবাদ" (theory of pre-established harmony)টো কোনে
 আগবঢ়াইছিল?
- (h). Does the method of residues require previous knowledge of the
 - (l) Who is regarded as the father of modern philosophy?

 আধুনিক দৰ্শনৰ পিতৃ বুলি কাক কোৱা হয়?
- 2. State any two similarities between scientific induction and unscientific induction.
- *Nothing is the cause of a phenomenon which is known to be the বৈজ্ঞানি ত্ৰিশ্বাদ ত্ৰিম কিন্তু কৰা জিল্ল কৰাজ্ঞিচাত কৰা কৈনাজ্ঞচাত কৰা কৈনাজ্ঞচাত বিষয়েও বি

उन्मिंड अनिकिंड अनिकल्युमें अनिक्तित नांच निया

3. Define analogy with suitable example.
কোনো এটা ঘটনাক যদি কোনো কাৰ্য্য কাৰণ গুলি ভানা যায়, ভেনেছ লৈ সি আন কাৰ্য্য কাৰণ

1+1=2

উপযুক্ত উদাহৰণসহ সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

26T LOPH

	Define efficient cause with an example.
	উদাহৰণসহ নিমিত্ত কাৰণৰ সংজ্ঞা দিয়া। সেতৃত্বি ক্ষেত্ৰ কৰিব কৰা সংজ্ঞা দিয়া।
	or / महिला
5.	Briefly explain positive condition with the help of a suitable example "not are the inductive methods called "Methods of elimination"?
2	Mention amy two characteristics of religion.
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত অনুকূল বা সদৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
	আগাননান্ত্ৰক পদ্ধতিসমূহক কিয় "অগসৰণৰ পদ্ধতি" বোলা হয়তে প্ৰকাজ যেদু ন্যাক্ষ্যট কল
	Or / নাইবা
	OI / FIRM
2	Briefly explain negative condition with the help of a suitable example
	Printe - Vine Filling and a deal of the state of the stat
	•
	scientific induction.
	আৰু মান্ত ক্ৰিডিয়েল কৰিছে। উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance?
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Peler বিৰু কিছে ভাৰতে চনাচনিত কাৰ্ড নাচন্ত্ৰাচ
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance?
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Peler বিৰু কিছে ভাৰতে চনাচনিত কাৰ্ড নাচন্ত্ৰাচ
6.	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? কিলাগ নিৰ্দাহ কৰি
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Priefly explain, with example, contract the same which which
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞ্জৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Briefly explain any one condition of a valid hypothesis with the he of a suitable example.
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Briefly explain until example and many one condition of a valid hypothesis with the head of the property of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of the condition of a valid hypothesis with the head of the condition of the cond
	উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত প্ৰতিকূল বা নঞ্জৰ্থক উপকাৰণৰ বিষয়ে চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা ৷ What is a crucial instance? চৰম দৃষ্টান্ত বা নিৰ্ণায়ক দৃষ্টান্ত মানে কি? Briefly explain any one condition of a valid hypothesis with the he of a suitable example.

8. What do you mean by analogical hypothesis? 20 10000000000000000000000000000000000
The land of other wards to a water days a
সাদৃশ্যমূলক প্রকল্প বুলিলে কি বুজা?
িল্ল । । বিভাগ প্ৰাৰ্থী আৰু কাজিবেকা জনাকী নিৰাক্ষণৰ প্ৰাৰ্থী।
5. Briefly explain positive condition with the help of a suitable example. 9. Why are the induction methods called "Methods of elimination"?
the the the there are the theory of propostablished harmony? 2
উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত ভাৰুফুল বা সদৰ্থক উপকাৰণৰ নিয়েয়ে চয় গালা আন্দৰ্যেলা
আগমনাত্মক পদ্ধতিসমূহক কিয় "অপসৰণৰ পদ্ধতি" বোলা হয়?
ाहिन।
10. What do you mean by realism? million ovingen malox vibrall 2
বাস্তৱবাদ বুলিলে কি বুজা? াজাব্যকাৰ সহায়ত প্ৰতিকৃত্য কাজাব্যক উপন্থাৰ তিম্বান কৰা বিষয়ে কৰিবলৈ বিষয়ে কৰিবলৈ কৰিবলৈ বিষয়ে বিষয়ে কৰিবলৈ বিষয়ে বিষয় বিষয় বিষয় বিষয় বিষয় বিষয় বিষয় বিষয় বি
11. State two points of difference between realism and idealism. 2
বাস্তৱবাদ আৰু ভাৱবাদৰ মাজত থকা <i>দুটা</i> পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা চ্ৰান্তন ক্ৰান্তনি চে ভাৰ্মন চেত্ৰ
TO THE STATE OF TH
12. Explain the etymological meaning of the word 'Dharma'. 2
'ধৰ্ম' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তিগত অৰ্থ ব্যাখ্যা কৰা।
26T LOPH [8]

13. Mention two points of difference between religion and morality. 2 standpoint of the law of the conservation of matter and energy. ধৰ্ম আৰু নৈতিকতাৰ মাজত থকা দুটা পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। প্ৰবা আৰু শক্তিৰ অধিনাৰভাৱ সূত্ৰৰ দৃষ্টিভংগীৰে উপযুক্ত উদাহৰণসহ কাৰণৰ পৰিমাণগত ক Or / নাইবা Mention any two characteristics of religion. 2 ি স্বাধান the teletion between cause is কৰা। তথ্যত mesweet not the teletion suitable example. উপ্যাক্ত উদ্পোলন বাৰত কাৰণ আৰু উপক্ৰিণৰ সম্পাৰ্ক ব্যাপান কৰা। 14. State two similarities and two dissimilarities between analogy and 2+2=4scientific induction. 17 State non abantages of experiment over observation and are সাদৃশ্যমূলক অনুমান আৰু বৈজ্ঞানিক আগমনৰ মাজত থকা দুটা সাদৃশ্য আৰু দুটা বৈসাদৃশ্য উল্লেখ ाते हर प्रवेश जीवना ज्यादा प्रवेश अवस्थित है । साथ करा নিৰীক্ষণৰ কুলনাও পৰীক্ষণৰ দুটা সুবিধা আৰু পৰীক্ষণৰ কুলবাতে নিৰীক্ষণৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ 1000 15. Briefly explain, with example, any two rules on which the value or strength of an analogy depends. Each out of the strength of an analogy depends. 4-Segmenting law with the help of suitable example, but it is more gr সাদৃশ্যমূলক অনুমানৰ মূল্য নিৰ্ণয় কৰিবলৈ হ'লে গ্ৰহণ কৰিবলগীয়া যিকোনো দুটা নিয়ম উপযুক্ত উপযুক্ত উনিংৰণৰ সহায়তে কৰ্তা বা কাৰণ বিষয়ক থেকল আৰু নিয়ম বিষয়ক প্ৰকল্পৰ মাজত পাথবিল্লী ্উদাহৰণসহ চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। No MON Contd. [9] 26T LOPH

16. Explain with example the quantitative mark of cause from the standpoint of the law of the conservation of matter and energy. ধৰ্ম আৰু নৈতিকতাৰ মাজতে থকা দুটা পাৰ্থকা উল্লেখ কৰা গছত ক' চাদ'ল মুক্ত লেলুগ্ৰুদ দ্ৰব্য আৰু শক্তিৰ অবিনশ্বৰতাৰ সূত্ৰৰ দৃষ্টিভংগীৰে উপযুক্ত উদাহৰণসহ কাৰণৰ পৰিমাণগত লক্ষণ ব্যাখ্যা কৰা। Or ! नाउना Why are the frequence methods called "Methods of climination" Mention any two characteristics of religion. 2 Explain the relation between cause and condition with the help of suitable example. উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত কাৰণ আৰু উপকাৰণৰ সম্পৰ্ক ব্যাখ্যা কৰা। 14. State two similarities and two dissimilarities between analogy and 2+2=4scientific induction. 17. State two advantages of experiment over observation and two advantages of observation over experiment. 2+2=4 নিৰীক্ষণৰ তুলনাত পৰীক্ষণৰ দুটা সুবিধা আৰু পৰীক্ষণৰ তুলনাত নিৰীক্ষণৰ দুটা সুবিধা উল্লেখ কৰা। ा १८८४ एक २० शास्त्र जिल्लामा क्रिया । 15. Briefly explain, with example, any two rules on which the value or

উপযুক্ত উদাহৰণৰ সহায়ত কৰ্তা বা কাৰণ বিষয়ক প্ৰকল্প আৰু নিয়ম বিষয়ক প্ৰকল্পৰ মাজত পাৰ্থক্য বিচাৰ কৰা।

26T LOPH

Briefly explain the four stages of a hypothesis.

ত্ৰব্দৰ স্তৰ *চাৰিটা* চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা। ক্রমণ না নিক ক্রে সামিট্র সমারোচনা চয়কে প্রমান জ্রানি হতে কবিশেও নিক

words and give a concrete example of it. Why do sense her mans me

State four uses of hypothesis. 4

প্ৰকল্পৰ *চাৰিটা* প্ৰয়োজনীয়তা উল্লেখ কৰা। - पात पार करें के किया है। जिस्सी किया है। जिस्सी किया के किया है। जिस्सी किया किया किया किया किया किया किया क

method of agreement ? Paplain

20. State two advantages and two disadvantages of the method of secondary qualities. agreement. 2+2=4

লখা ওল লাল লৌল ওপৰ মাজত থকা *হিতেল্য চাৰিটা* পাৰ্থকা উচ্ছেম্ব কৰা।

া নি নিয়ান প্রকৃতি বা বরাগ সম্পর্কে চমুকৈ আলোচনা করা।

Briefly discuss the scope of ethics.

অন্বয়ী প্ৰণালীৰ *দুটা* সুবিধা আৰু *দুটা* অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

হিতামাৰ নিজৰ ভাষাত দিলা অৱসী-বাভিষেকী প্ৰশালীৰ সংখ্যা দিয়া সভা ব

23. Briefly discuss the nature of ethics. স্বাক্তিনিৰ আৱন্তিৰ ভাৰত্ৰাৰ কিন্তু এই প্ৰ**Or / নাইবা**

State two advantages and two disadvantages of the joint method of Or ! महिना agreement and difference. 2+2=4

মিশ্ৰ অন্বয়ী-ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ *দুটা* সুবিধা আৰু *দুটা* অসুবিধা উল্লেখ কৰা।

প্রকাশ বাদা

21. Briefly express four points of criticism against naive realism. our of the conserval; up of matter and energy, शकहार खर जाराज चारात वारात करा। সৰল বাস্তৱবাদৰ বিৰুদ্ধে *চাৰিটা* সমালোচনা চমুকৈ প্ৰকাশ কৰা। Or / নাইবা Briefly express four points of criticism against scientific realism. adad add पशिष्य प्रदर्शिकारण विवाह र सक्सन क्रिनिकी सरसम्बनियान विवास क्रमा বিজ্ঞানসন্মত বাস্তৱবাদৰ বিৰুদ্ধে *চাৰিটা* সমালোচনা চমুকৈ প্ৰকাশ কৰা। 22. State any four points of difference between primary qualities and secondary qualities. মুখ্য গুণ আৰু গৌণ গুণৰ মাজত থকা *যিকোনো চাৰিটা* পাৰ্থক্য উল্লেখ কৰা। অষয়ী গুণালীৰ দুটা সুবিধা আৰু দুটা অসুবিধা উল্লেখ কৰা ৷ 23. Briefly discuss the nature of ethics. নীতিবিদ্যাৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। State noo advantages and too disadvantages of the joint method of and Topollor / नाइना विकास विद्यालय deal hypothesis agreement and differenced stars to about of the way Briefly discuss the scope of ethics. · মিশ্র অন্বরী-বাতিবেকী প্রণালীর দুটা স্বিগা আৰু নীতিবিদ্যাৰ পৰিসৰ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 26T LOPH [12] 26T LOPH

Why is the method of concomitant variation considered as a modified version of the method of agreement and the method of difference?

Explain.

3+3=6

সহ-পৰিবৰ্তন প্ৰণালীক কিয় অন্বয়ী প্ৰণালী আৰু ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ সংশোধিত ৰূপ বুলি গ্ৰহণ কৰা হয়? ব্যাখ্যা কৰা।

স্থাৰ জনা হাৰ সংক্ৰৰ সমৰ্থন কৰিব পাৰিলেং উপযুক্ত বাস্তৱ উদাহৰণৰ সহায়ত এটা যুঁছি **Or / নাইবা**

Define the joint method of agreement and difference in your own words and give a concrete example of it. Why do some logicians regard this method as "the method of double agreement" or "the double method of agreement"? Explain.

2+2+2=6

তোমাৰ নিজৰ ভাষাত মিশ্ৰ অন্বয়ী-ব্যতিৰেকী প্ৰণালীৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু এই প্ৰণালীটোৰ এটা বাস্তৱ উদাহৰণ দিয়া। কিছুমান তৰ্কবিদে এই প্ৰণালীটোক কিয় "দ্বৈত অন্বয়ী প্ৰণালী" বা "অন্বয় দ্বৈত প্ৰণালী" বুলি বিচাৰ কৰে? ব্যাখ্যা কৰা।

25. What is Berkeley's subjective idealism? Briefly express *four* points of criticism against this type of idealism.

2+4=6

বাৰ্কলিৰ আত্মনিষ্ঠ ভাৱবাদ কি? এই প্ৰকাৰ ভাৱবাদৰ বিৰুদ্ধে উত্থাপিত চাৰিটা সমালোচনা চমুকৈ প্ৰকাশ কৰা।

27. Explore the nature of religion of 1987 \ 70

Critically discuss objective idealism of Hegel.

6

PARTIPISTO PRINTED

হেগেলৰ বস্তুনিষ্ঠ ভাৱবাদৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

3+3≈6	ALL THAMPS	igs to both	version of the me	ше
help of concrete example	es.		Explain.	
প্রিলালীর সংগোমিত জল ুলি গ্রহণ করা	তাৰু বাতিৰেক	THING THE IS	ক্রী ক্রান্তিলান ভারতীক স	6
			क्षा १ वाचा क्या।	
সাধ্যৰ দ্বাৰা তাৰ সাধনৰ সমৰ্থন ব	কৰিব পাৰিনে গ	र्स स्टब्स्ट न्यादर्थमा	10-10-11-5	
	। नाइवा	ত্যাপুক্ত বাজিৱ ও 10	পাহৰণৰ সহায়ত এটা যু	ক্তপূৰ্ণ
বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা।			in order Jack 10	
বিশ্লেষণ আগবঢ়োৱা। Report of the second o	lotting to at igreement	salage met method of :	meltar officerous	
A Salar surricker antes ob AUM	mple of it.	concrete exal	a gura bon about	
agreement or the double	alduob to	the method	this method as method of agreen	
			•	
জা দিয়া আৰু এহ প্ৰণালীটোৰ এটা বাজ্ৰৱ	की श्रवाजीव भए	প্ৰ জনমী-ব্যতিপে	ভোমাৰ নিজৰ ভাষাত মি	
Briefly explain any three	अक्षी कारी (विभाव	M. En Distance	Emerica	3=6
<i>যিকোনো তিনিবিধ</i> পুৰুষাৰ্থৰ বিষয়ে কি ভালাল সম্প্ৰিক্ত প্ৰকাশি বিষয়ে কি ভালাল সম্প্ৰিক্ত প্ৰকাশি	চমু ব্যাখ্যা আৰ পিনেলাচিভনি	s subjective	What is Berkeley	25.
0-112	idculism	this type of	oriticism against	
কুট্ৰিব চুনাহ্যাগ্ৰহ গ্ৰ <u>াধ্</u> যাৰ জানাচন হয় ক	ে of cons চী চনাম্মৰ চী	कटं इंग १ ली मा	বাৰ্কলিৰ আম্বনিষ্ঠ ভাৰু	-4
	र्के हमृदेश, आर्था		প্রকাশ কৰা।	
27. Explain the nature of rel	igion.	0		6
ধৰ্মৰ প্ৰকৃতি বা স্বৰূপ সম্পৰ্কে ব্যাখ	্য কৰা। হাতি	objective to	Critically discuss	4
Alternative Same Same Printer	Eldie Tielië e	भव महाद्याहनादा	হেগেলৰ বস্তুনিষ্ঠ ভাববা	
26T LOPH	[14]		LOPH	261
	1 200	Sec. 1		

26. Does the end justify the means? Give a reasoned analysis with the

for the questions

Critically explain any one of the following views:

6×1=6

িলোক্ত মতসমূহৰ পৰা *যিকোনো এটাৰ* বিষয়ে সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(i) Religion is the source of morality. ধৰ্ম হৈছে নৈতিকতাৰ উৎস।

(ii) Morality is the source of religion.

নৈতিকতা হৈছে ধৰ্মৰ উৎস।